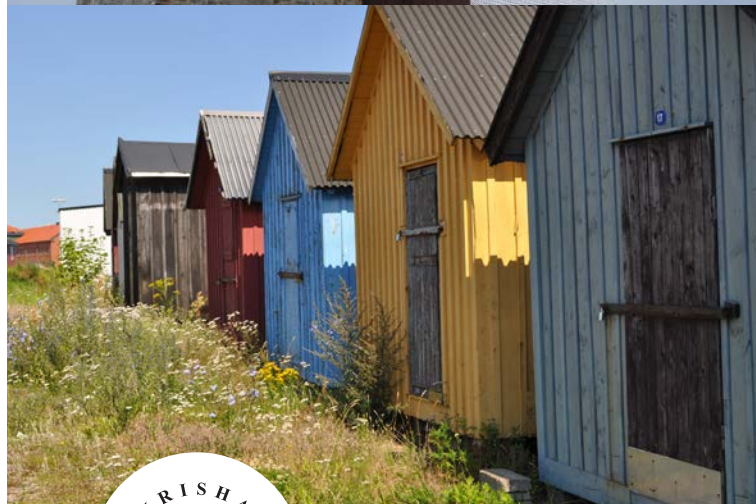

BID Simrishamn Nulägesanalys

2019–2020 Version 1.0

Simrishamn på Österlen

Innehåll

1. Bid-området och dess organisation	sid 3
1.1 Historia	
1.2 Bakgrund, syfte och mål	
1.3 Geografisk avgränsning	
1.4 Områdets intressenter och samverkanspartners	
1.5 Organisation	
1.6 Referens- och arbetsgrupper	
1.7 Finansiering	
2. Styrdokument, fakta och analyser	sid 11
2.1 Vision, fullmäktigemål och översiktsplan	
2.2 Företagsfakta	
2.3 Styrdokument	
2.4 Utredningar och rapporter	
2.5 Tidslinje centrumutvecklingsarbete	
3. Platsstudie fokusgrupper	sid 17
3.1 Platsvarumärket	
3.2 Utbud	
3.3 Platsen	
3.4 Tillgänglighet	
3.5 Rent, tryggt och säkert	
4. Studier, undersökningar och workshops	sid 22
4.1 Resultat bid-enkät	
4.2 Workshops	
4.3 Stadsvandringar	
4.4 Studieresor och goda exempel	
4.5 Erfarenhetsutbyten, utbildningar, nätverk	
5. Swotanalys	sid 25
5.1 Sammanställning av resultat	
6. Omvärldsbevakning	sid 26
6.1 Trendspaning	
6.2 Vår position lokalt, regionalt och nationellt	
6.3 Corona	
7. Målgrupp	sid 28
7.1 Demografi och geografi	
7.2 Invånare	
7.3 Turister och besökare	
7.4 Beteendemönster	
8. Konkurrenssituation	sid 29
8.1 Våra konkurrenter	
9. Framtidsspaning	sid 30
9.1 På gång i Simrishamn	
10. Sammanfattning	sid 31
10.1 Sammanfattning och slutord	

Inledning

I din hand håller du ett dokument framarbetat i vårt centrumutvecklingsarbete under 2019–2020, som vi kallar Nulägesanalys. Nulägesanalysen är en del i vår BID-process, som kommer leda oss mot Årets Stadskärna på ett effektivt och strukturerat sätt. Innehållet är framtaget i samarbete med samtliga förvaltningar, Köpmannaföreningen, fastighetsägare, näringsliv, Krögargrupp och samverkansorganisationen Mitt Simrishamn. Dokumentet har sedan godkänts av Mitt Simrishamns styrelse och Simrishamns kommuns kommundirektör. Tanken är att detta dokument ska fungera som underlag till olika beslut, inför etableringar, införsäljning och inför inflyttning. Nästa steg är att vi gör en Affärsplan, som kommer gälla 2020–2022. Kontaktuppgifter till ansvariga finner du på sista sidan.

1. Bid-området och dess organisation

1.1 Historia

Simrishamns kommun, beläget i Skånes sydöstra hörn har idag 19 220 invånare, varav ca 6 700 i centralorten Simrishamn (juli 2020). Simrishamn är en av Sveriges minsta städer och fick troligtvis sina stadsrättigheter någon gång på 1200-talet. Sillfiske, industri, hantverk, jordbruk och turism är – och har varit – viktiga näringar. Simrishamn växte upp som en dansk stad på 1200–1300-talet då Österlen utgjorde Östdanmark tillsammans med Bornholm.

Under 1000- och 1100-talet växte det fram säsongsbundna fiskelägen i samband med sillperioderna. De skånska vattnen med dess tillgång på sill fick en stor roll inom internationell handel, däribland Simrishamn. Fiskelägena övergick under 1500-talet i ett flertal fall att bli samhällen med permanentboende. Längs kusten kombinerades länge agrara och maritima näringar – en fiskare var alltså även bonde och tvärtom. Från 1500-talet och framåt växte en mer utpräglad yrkesfiskarkår fram. Under 1600-talets krigstid härjade också pesten i staden 1655. 1600-talet blev ett av stadens eländigaste århundraden, med dåliga ekonomiska förhållanden för stadens borgare. År 1766 kom Sveriges första fiskeristadga som innefattade strandägarens rätt till fiske så

Simrishamn hamn 1910

långt landgrunden räckte. I Skåne gällde dock den danska fiskeristadgan om allas rätt till fiske, trots att Skåne varit svenskt sedan 1600-talets senare hälft. Sverige anslöt sig senare till den danska lagstiftningen gällande allemansrätten inom fisket.

Svenskarna byggde en försvarsanläggning, skans, i Simrishamn under tidigt 1700-tal, för att stoppa eventuella danska återtagningsförsök och sjöröveri. Därav kommer namnet på dagens industriområde Skansen.

Under 1800-talets senare del påbörjades en ny storhetstid. Järnvägen Österlenbanan fick sin ena ändstation i Simrishamn. Från sekelskiftet och fram till första världskriget hade Brantevik den största segelflottan i Sverige. Trots detta dröjde det till 1910 innan en riktig hamn, där fartygen kunde angöra, byggdes i Simrishamn. Staden utvecklades därefter långsamt i likhet med övriga Österlen. Bortsett från läderfabriken i kvarteret Valfisken (numera stadsbibliotek och bostäder), hamnen, fisket och diverse lantbruksföretag utvecklades inga andra större industrier. Efter andra världskriget har staden blivit ett centrum för turismen på Österlen.

Idag benämns Simrishamn ofta som Österlens huvudstad och ligger i ett för Sverige viktigt fruktdistrikt, där det årligen skördas 10–15 miljoner kg frukt varav ca 85% av skörden är äpple. Det sägs att det finns ett speciellt ljus och därför en kreativ miljö i Simrishamn, varför många konstnärer trivs och samlas här. År 2023 fyller Simrishamn 900 år.

”Idag benämns Simrishamn ofta som Österlens huvudstad och ligger i ett för Sverige viktigt fruktdistrikt.

Idag lockar också våra otroligt populära, målade elskåp besökare till stadskärnan. Ett unikt och roligt samverkansprojekt som föreningen Street Art Österlen skapat i samverkan med lokala konstnärer. Kommunen ansvarar för att de 60 elskåpen är rena och färdiga att måla på och konstnärerna har fått måla fritt. Invånare och besökare går med hjälp av en karta (både digital och fysisk) runt i de centrala delarna av Simrishamn och beskådar konstverken. Vi har inspirerat många, många städer att göra liknande projekt.

Ett urval av några av våra vackra elskåp målade av lokala konstnärer.

1.2 Bakgrund, syfte och mål

Bakgrund

Redan 2013 påbörjades arbetet med en gemensam centrumutveckling. 2015 antogs ett politiskt dokument, "Hållbar inflyttning", en handelsutredning gjordes 2017 och då anställdes också en centrumutvecklare på 50% för att fokuserat driva arbetet mot Årets Stads kärna framåt. 2019 startades en BID-process (Business Improvement District) tillsammans med Svenska Stads kärnor. Kortfattat är detta en beprövad utvecklingsprocess, där man tack vare det strukturerade arbetssättet gör det möjligt att genom ökad kunskap, erfarenhetsutbyte och förståelse för varandra, lyckas nå resultat som inte kan nås på egen hand. Arbetet fortgår under 18 månader och under kontinuerlig coachning av Svenska stads kärnor.

Syfte

Syftet är att skapa en attraktiv och levande stads kärna, att bibehålla de företag som finns inom såväl handel, service och tjänsteverksamheter, men även att locka nya etableringar till Simrishamns stads kärna och skapa nya mötesplatser där människor vill umgås och träffas. Att vara levande och attraktiv handlar även om stadens varumärke, utbud, platsernas olika offentliga miljöer och tillgänglighet och inte minst – tryggheten och säkerheten i staden.

Mål

Målet är att fortsätta stärka Simrishamn som Österlens huvudstad och ha en levande, attraktiv och aktiv stads kärna året runt samt värna om vårt kulturarv.

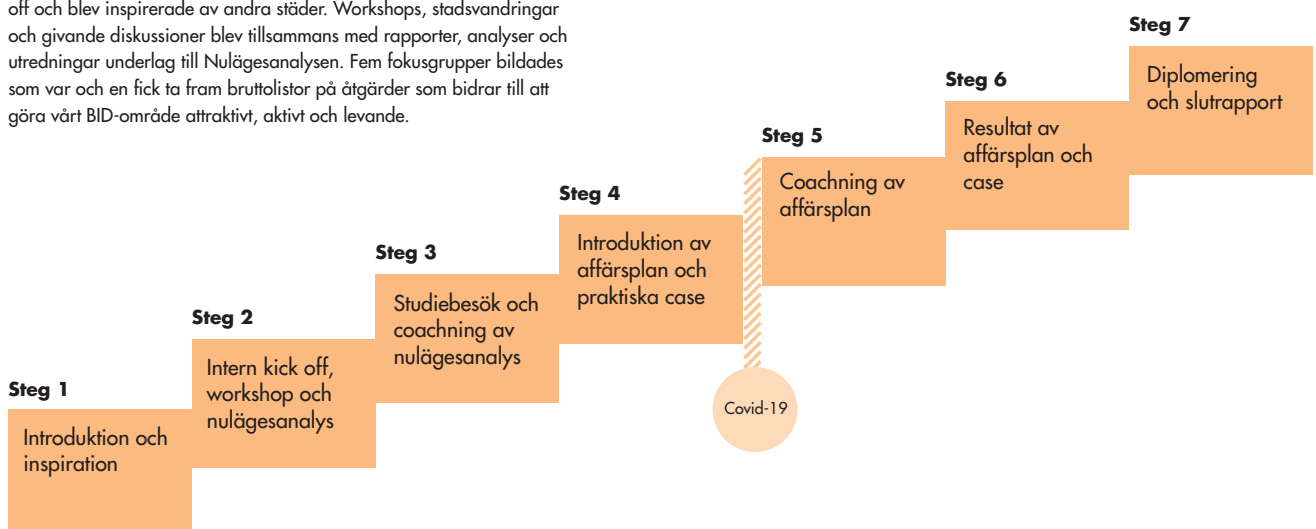
Målet är att fortsätta stärka Simrishamn som Österlens huvudstad och ha en levande, attraktiv och aktiv stads kärna året runt samt värna om vårt kulturarv.

Årets Stads kärna

Ett av delmålen är att söka till Årets Stads kärna, vilket kommunstyrelsen beslutade 2017. Priset delas ut av Svenska Stads kärnor, till den stad som framgångsrikt och långsiktigt jobbar med utveckling av staden, via samarbeten mellan offentliga och privata aktörer.

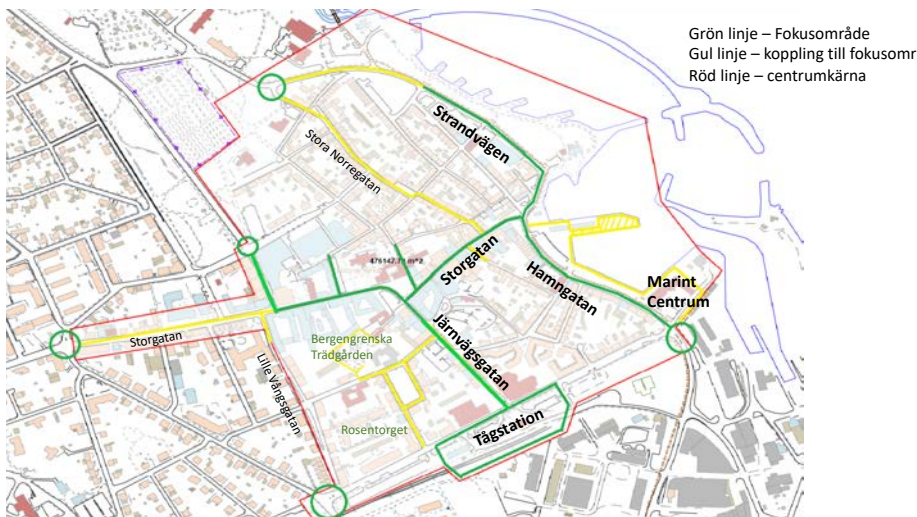
BID 7 steg

Vi startade med att engagera så många som möjligt, vi träffades på kick off och blev inspirerade av andra städer. Workshops, stadsvandringar och givande diskussioner blev tillsammans med rapporter, analyser och utredningar underlag till Nulägesanalysen. Fem fokusgrupper bildades som var och en fick ta fram bruttolistor på åtgärder som bidrar till att göra vårt BID-område attraktivt, aktivt och levande.

1.3 Geografisk avgränsning

Kartan nedan visar det avgränsade BID-området och framtogets tidigt i centrumutvecklingsarbetet gemensamt av representanter från kommun, fastighetsägare, föreningsliv och näringslivet genom Köpmannaföreningen.

BID Simrishamn

BID Simrishamn är ett centrumutvecklings-BID för stadskärnan och har hittills engagerat över 70 personer från kommun, näringsliv, fastighetsägare, kultur- och föreningsliv. Halvvägs in i processen har redan några avsiktsförklaringar skrivits med fastighetsägare och ett samarbetsavtal med Köpmannaföreningen är precis klart. Via Köpmannaföreningen nås alla näringsidkare i centrum. Vi planerar få fler avsiktsförklaringar till stånd under processens gång. Läs mer om hur vi är organiserade under punkt 1.5 och 1.6.

1.4 Områdets intressenter och samverkanspartners

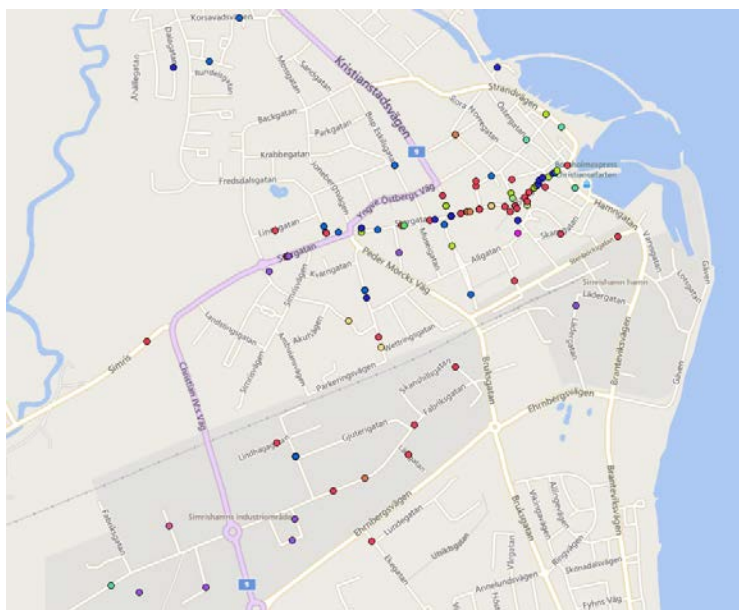
Simrishamn har en vacker stadskärna, med småstadscharm. Handeln är samlad och koncentrerad i stadskärnan och utbudet domineras av butiker och shopping. Utbudet av caféer och restauranger är stort, varierande och av god kvalitet.

Områdets intressenter och samverkanspartners är fastighetsägare, näringsidkare och föreningar samt kommunala intressenter genom politiker och tjänstepersoner inom kommunen. Vi har bjudit in brett och välkomnat alla som velat vara med.

Fastighetsägare

I Simrishamn finns det kommunala bostadsbolaget Simrishamns Bostäder AB samt ett antal privata aktörer, varav en har ett markant större innehav än de andra gällande både kommersiella lokaler och kontorslokaler.

Utbudet koncentrerat till Storgatan

Utbudet domineras av butiker och shopping

- Bil, Båt och Motor
- Butiker & Shopping
- Ekonomi & Juridik
- Finans- & Bankverksamhet
- Företagstjänster
- Hus & Hem
- Hälsa & Skönhet
- Industri & Transport
- Kultur, Nöjen & Evenemang
- Offentlig sektor & Samhälle
- Resor & Hotell
- Restaurang, Mat & Dryck

Bransch – Övergripande	Antal
Butiker & Shopping	45
Hälsa & Skönhet	19
Restaurang, Mat & Dryck	15
Hus & Hem	13
Bil, Båt & Motor	13
Kultur, Nöjen & Evenemang	5
Företagstjänster	4
Resor & Hotell	3
Finans- & Bankverksamhet	3

Källa: Hitta.se och Evidens

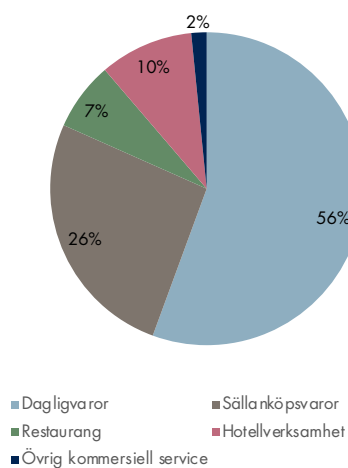
Topp 3 av Simrishamns 120 verksamheter

Av verksamheterna i centrum domineras utbudet av butiker, skönhet och hälsa och restaurang/café.

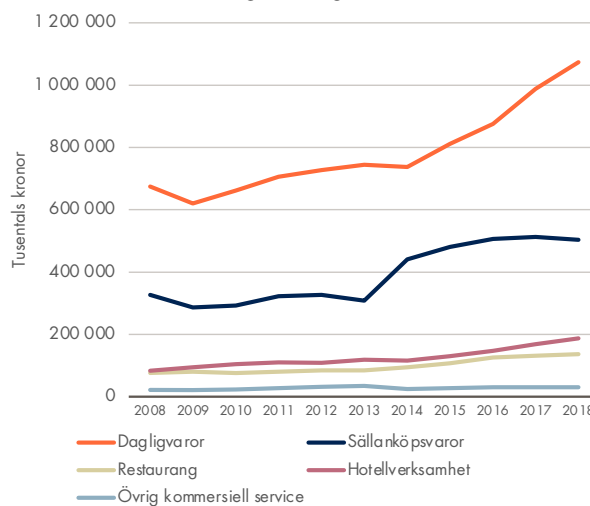
Kommersiell service i Simrishamn – dagligvaror dominerar

Andel av omsättning för kommersiell service i Simrishamn 2018

Källa: SCB och Evidens

Omsättningsutveckling Simrishamn

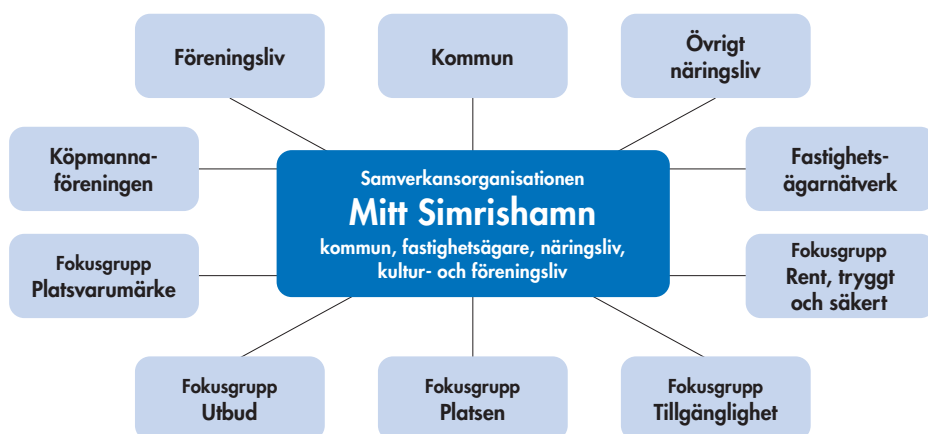
1.5 Organisation

I juni 2019 bildades en samverkansorganisation i form av en ekonomisk förening, kallad "Mitt Simrishamn". Den fungerar som ett paraply för hela centrumutvecklingsarbetet och bygger på förtroende mellan kommun, näringsliv, fastighetsägare, föreningsliv och invånare.

Föreningens syfte är att:

- Långsiktigt öka attraktionskraften i Simrishamn
- Stärka och fördjupa Simrishamns identitet
- Behålla och utveckla näringsliv, handel, service och besöksnäring
- Jobba för bättre tillgänglighet och säsongsförlängning
- Jobba för en levande, attraktiv och aktiv stadskärna året runt
- Värna om vårt kulturarv
- samt stärka Simrishamn som Österlens huvudstad

BID-organisation

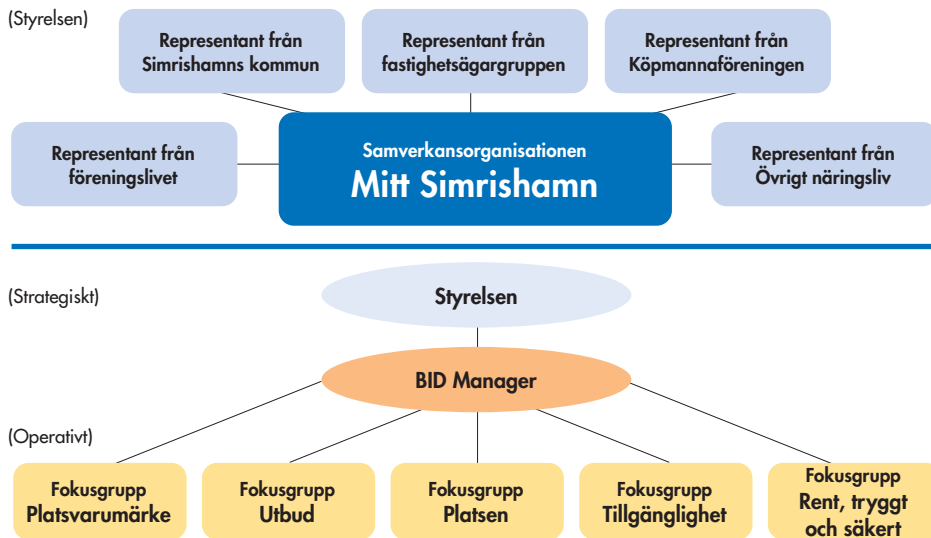
I Mitt Simrishamns styrelse sitter representanter från:

- Simrishamns kommun (ordförande)
- Köpmannaföreningen
- Fastighetsägarnätverket
- Föreningslivet
- Övrigt Näringsliv
- samt BID Manager/Centrumutvecklare som adjungerad

Återkoppling/rapport:

Mitt Simrishamns ordförande rapporterar till Kommunstyrelsen 2 ggr om året muntligen vid sammanträden samt vid delårs- och helårsbokslut skriftligen. Utöver det blir Kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande informerade varje månad vid Koncernledningens ledningsgruppsmöte där även förvaltningschefer och andra nyckelpersoner deltar. Varje månad informeras också tjänstepersoner med tydlig koppling till näringslivet vid kommundirektörens förvaltningsövergripande Näringslivsledningsgrupp. Genom aktivt deltagande i kommunövergripande projekt belyses centrumutveckling kontinuerligt. Kommunen har också en näringslivsgrupp med representanter från olika företagarföreningar där arbetet förankras. I sydöstra Skåne finns en nära samverkan mellan kommuner bland annat inom näringsliv och turism där återkoppling, erfarenheter och kunskap delas.

Driftorganisation för BID:

Vardera grupp/nätverk (högst upp i bild) träffas kontinuerligt, driver sina egna sakfrågor och framarbetar förslag till styrelsen. Från varje grupp sitter en representant i Mitt Simrishamns styrelse och varje grupp har EN röst vid röstning.

1.6 Referens- och arbetsgrupper

I centrumutvecklingsarbetets uppstart, skapades en intern och en extern centrumgrupp. Den interna bestod av tjänstepersoner från olika förvaltningar och den externa bestod av representanter från både fastighetsägare, handel, krögare, service, kultur och föreningar. Av dessa två grupper bildades i juni 2019 interimsstyrelsen till Mitt Simrishamn, ek för.

Arbetsgrupper via Mitt Simrishamn, ek för:

Fastighetsägarnätverk

Nuläge; ett fåtal engagerade fastighetsägare träffas kontinuerligt med vårt kommunala bostadsbolags VD som sammankallande. Största delen fastighetsägare är privata. Kommunen har avtal med Objektvision där fastighetsägare gratis kan lägga upp lediga lokaler. Vi planerar kontakta samtliga fastighetsägare i BID-området efter att kartläggningen är klar under hösten.

Önskat läge; Samtliga fastighetsägare inom BID-området är kontaktade och vill förhoppningsvis delta i och inser fördelarna med detta forum.

Krögargrupp

Nuläge; har träffats ca 1,5 år och vill nu trappa upp och förtäta mötestillfällena. Gemensamma sakfrågor samt evenemang står på agendan. En representant från Krögargruppen bjuds även in kontinuerligt till Köpmannaföreningens styrelsemöte för att synka aktiviteter mm.

Önskat läge; Flertalet krögare/caféägare i Simrishamn är intresserade och prioriterar att komma till mötena.

Köpmannaförening

Nuläge; befintlig förening vars medlemmar är handlare, krögare, frisörer, mäklare etc. Arrangerar eller delarrangerar många av Simrishamns aktiviteter. Ca 80 medlemmar. Under våren 2020, beslutar Köpmannaföreningen att gå in som samarbetspart till Mitt Simrishamn och därmed nås även alla deras medlemmar.

Önskat läge; Köpmannaföreningen är med som en aktiv, långsiktig samarbetspart i Mitt Simrishamn. Med skilda arbetsområden, men med samma mål, får alla våra gemensamma medlemmar dubbel effekt av det sammanlagda arbetet.

Övrigt Näringsliv

Nuläge; på planeringsstadiet. En grupp med övrigt näringsliv, som inte rymms under Köpmannaföreningen eller ligger i centrala Simrishamn, men som vill vara med och engagera sig i centrumkärnan ändå. Planerad uppstart hösten 2020.

Önskat läge; de flesta större aktörerna utanför centrum samt andra som vill engagera sig – fysiskt eller ekonomiskt – är kontaktade och väljer att vara med i detta forum.

Föreningsliv

Nuläge; befintlig grupp finns som paraplyorganisation över alla föreningar. Planerad uppstart av samarbetet hösten/vintern 2020/2021.

Önskat läge; Bra och stabilt samarbete och engagemang i utvecklingsarbetet, även som idag, hjälp med "armar och ben" vid aktiviteter.

Utöver dessa har vi i BID-processen bildat Fokusgrupper efter de fem Fokusområdena, som också framöver kommer fungera som arbetsgrupper.

- Platsvarumärket – identitet, profil, positionering och image
- Utbud – butiksmix, aktiviteter, upplevelser och service
- Platsen – funktion, utseende och utformning
- Tillgänglighet – transporter, framkomlighet och öppettider
- Rent, Tryggt och Säkert – underhåll, belysning och samverkan

Läs mer om respektive grupps arbete under punkt 3. Platsstudie fokusgrupper.

1.7 Finansiering

Kommunstyrelsen beslutade 2017-03-08 att arbeta systematiskt med centrum-utveckling och mot målet att bli Årets Stads kärna. Enligt Kommunstyrelsens beslut 2019-01-16 står Simrishamns kommun för kostnaden för en centrumledare på halvtid under 5 år.

Avsiktsförklaring

Från fastighetsägargruppen togs först en generell avsiktsförklaring fram 2018-11-15, mellan fastighetsägarna, Köpmannaföreningen och kommunen som ett led i att Simrishamn ska bli Årets Stads kärna. Under 2019 vidareutvecklades detta till att Mitt Simrishamn skriver avtal med varje enskild fastighetsägare, med en uppsägningstid på 9 månader, där det framgår vilken specifik summa fastighetsägaren bidrar med. Ett liknande avtal tecknas med Köpmannaföreningen under 2020.

2. Styrdokument, fakta och analyser

2.1 Vision, fullmäktigemål och översiktsplan

Simrishamns kommuns vision

Kontrasterna i en levande kommun gör alla dagar bättre

Kommunfullmäktiges mål avseende geografi

- Kommunen ska tillvarata och värna sin bystruktur genom aktiviteter som stimulerar samhällsutveckling och inflyttning.
- Kommunen ska skapa möjligheter till bra pendlingsmöjligheter inom och utom kommunen genom utveckling av infrastruktur.
- Kommunen ska medverka till att minska miljöbelastningen och klimathoten.
- Kommunen ska prioritera arbete med inriktning på näringslivets möjligheter till utveckling och etablering i kommunen.

Kommunstyrelsens mål;

- *Verksamheterna ska präglas av arbete för en långsiktigt hållbar utveckling, socialt, ekologiskt (miljö/klimat) och ekonomiskt*
- *Skapa förutsättningar för långsiktighet och kontinuitet i näringslivsarbetet i samverkan med andra aktörer*

Kommunfullmäktiges mål avseende demografi

- Kommunen ska öka nyanländas och ungdomars möjligheter till sysselsättning och bosättning
- Kommunen ska främja utveckling av service- och tjänstebudet riktat mot framför allt äldre. Kommunen ska vidta åtgärder för att förbättra folkhälsan.
- Kommunen ska arbeta för att Simrishamns kommun ska bli Skånes mest rekommenderade offentliga arbetsgivare.

Kommunstyrelsens mål;

- *Bidra till att skapa förutsättningar för samordning, effektivitet och hållbara strategier i arbetsmarknadsfrågor inom kommunen och i samverkan med andra aktörer.*
- *Verksamheterna ska arbeta för hälsofrämjande och hållbara miljöer och integrera jämlik hälsa i alla kommunala processer*

Kommunfullmäktiges mål avseende demokrati

- Kommunen ska arbeta för ökad transparens och tillgänglighet gällande alla sina verksamheter.
- Kommunen ska utveckla metoder för att kunna ge medborgarna möjligheter till påverkan och insyn i kommunens arbete.
- Kommunen ska stärka sitt arbete för att uppnå ett bra bemötande av medborgarna.
- Kommunen ska arbeta långsiktigt och aktivt mot alla former av diskriminering och för främjande av jämställdhet.

Kommunstyrelsens mål;

- *Digitalisera och effektivisera processer i de kommunala verksamheterna och utvärdera system och verktyg ur ett användareffektivt perspektiv*
- *Utveckla nya arbetssätt för att uppnå högre medborgarinflytande genom regelbunden och strukturerad dialog med allmänheten*

Övergripande mål i Översiktsplanen från visionen

- Småskalighet och kontraster med växtkraft i fokus
- Utveckla Simrishamns unika värden med varsam hand
- "Centrum Simrishamn"

Utdrag ur Översiktsplanen

- "Både landskap och människor skapar växtkraft och grogrund för innovationer. Nya företagsetableringar och utbildningsmöjligheter lockar yngre inflyttare. Tradition och historia vårdas, med siktet inställt på framtiden."
- "Vi ska lyfta kultursektorn som en viktig faktor för livskvalitet och nytänkande när vi skapar möjligheter för etablering och utveckling av tillväxtföretag och projekt."
- Vi ska skapa möjligheter för etablering och utveckling av tillväxtföretag och projekt som skapar arbetstillfällen och nyttja de tillgångar miljön ger oss."
- (Näringslivet): Kommunen ska uppmuntra den drivkraft och kompetens som finns i näringslivet, skapa möjligheter för etablering och utveckling av tillväxtföretag och projekt som skapar arbetstillfällen och nyttjar de tillgångar miljön ger oss." "Ge förutsättningar för energi-export till andra kommuner som en affärsmöjlighet". "Stor markreserv för näringslivsetablering." "Centrum Simrishamn; ökar möjligheterna för företagsetablering genom ökad tillgänglighet i närhet till goda kommunikationer." "Politiskt verka för att kommunen blir en framgångsrik exportör av förnyelsebar energi."
- (Centrum): "Prioriteringsordning saknas för vilka platser som behöver stärkas och vilka kopplingar som behöver etableras för att skapa nya mötesplatser och goda offentliga rum." "Möjligheter och konfliktpunkter identifieras i syfte att fortsätta utveckla Simrishamn, så att staden kan fortsätta stärkas och lagas inåt med nya mötesplatser och stråk i fokus, där etablering av nya verksamheter också är viktigt." "Förvaltningsöverskridande åtgärdsprogram för stadsförnyelse av Simrishamn som identifierar behov, möjligheter och konfliktpunkter." "Prioriteringslista kopplat till budget för genomförande av dessa."

Avstämning att målen i BID stämmer överens med Översiktsplanen sker kontinuerligt.

Tradition och historia vårdas, med siktet inställt på framtiden.

Utdrag ur Översiktsplanen

2.2 Företagsfakta

Under 2019 nyregistrerades 146 företag i vår kommun. Av dessa drivs eller ägs 57 st av kvinnor. 48 av årets nyregistreringar var aktiebolag. Totalt fanns det vid årsskiftet 3 152 företag i vår kommun, varav 900 företag med en kvinna som företagsledare eller ägare. Som tidigare år är det den gröna näringen med jordbruk och fruktodling som är den största branschen med hela 566 registrerade företag. Därefter kommer byggbranschen med 332 företag och handeln med totalt 329 registrerade företag, varav 183 inom detaljhandeln. Inom branschen tillverkning finns det nu 175 företag i vår kommun. Det som särskilt sticker ut, i jämförelse med andra kommuner i samma storlek, är det stora antalet företag inom kultursektorn med 201 företag och 162 företag inom hotell- och restaurangbranschen. Endast sex företag gick i konkurs under 2019, vilket motsvarar knappt 0,2% av alla företag i vår kommun. Källa: UC Select

Största arbetsgivarna i Simrishamns kommun 2018

Arbetsgivare	Anställda
Simrishamns Kommun	1 525
Plastal Sverige AB	275
Aleris Omsorg AB	175
Kiviks Musteri AB	125
Närsjukvården Österlen AB	125

Förutsättningar finns för ökad omsättning inom både dagligvaror, hotell och restaurang – om antalet fritidsboende och antal gästnätter fortsätter öka.

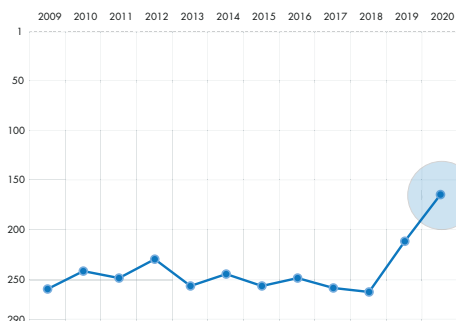
Simrishamn stiger i näringslivsranking

Simrishamns kommun stiger ytterligare 47 placeringar i Svenskt näringslivs årliga ranking av företagsklimatet i Sveriges kommuner. Simrishamn är bland de kommuner i Skåne som stiger allra mest. På två år har Simrishamn stigit 98 placeringar och är nu på plats 164 bland Sveriges 290 kommuner. Bland de enskilda faktorer som har en positiv utveckling finns företagens bedömning av kommunens service och bemötande, politikernas och tjänstemäns attityder till företagande samt tillgång till mobilnät och bredband. Företagen i undersökningen ger också ett gott betyg till kommunens upphandling och sin låga konkurrens med det privata näringslivet.

13,9

Antalet nya företag per 1 000 invånare mellan 16–64 år i Simrishamn (jmf med 10,7 företag i hela riket).

Rankingutveckling 2009–2020

Upp 98
placeringar
de senaste
två åren!

År 2018 uppgick antalet nya företag per 1 000 invånare mellan 16–64 år i Simrishamn till 13,9, vilket kan jämföras med 11,1 företag i Skåne och 10,7 företag i riket.

2.3 Styrdokument

Följande underlag har använts i Nulägesanalysen;

Internationella/ nationella styrdokument

Globala målen och agenda 2030

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>

Nationell strategi för svensk besöksnäring (strategi 2020):

https://drive.google.com/drive/folders/1x3pEJrgV5GMd8oYMWpsoiC89T_FM-XUp

Fakta om svensk turism 2018:

https://tillvaxtverket.se/download/18.53523d5d16b52ebd19c39c22/1560803478084/Rapport_Fakta%20om%20svensk%20turism_2018.pdf

Regionala styrdokument

Regional utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030:

<https://utveckling.skane.se/om-regional-utveckling/regional-utvecklingsstrategi--det-oppna-skane-2030/>

Regional kulturplan för Skåne 2016–2019 – förlängd till och med 2020:

<https://utveckling.skane.se/publikationer/strategier-och-planer/regional-kulturplan-for-skane-2016-2019/>

Skånes befolkningsprognos 2019–2028:

<https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/skanes-befolkningsprognos-2019-2028/>

Kommunrapporter: Näringsliv och arbetsmarknad i Skånes kommuner:

<https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/kommunrapporter-for-naringsliv-och-arbetsmarknad/>

Sparbanken Skånes "Skånsk konjunktur" November 2019:

<https://internetbank.swedbank.se/ConditionsEarchive/download?bankid=1111&id=WEBDOC-PRODE45230247>

Framtidens världskap;

http://redit.skane.com/sites/default/files/media/document/20141007_slutversion_kairofuture_-_framtidens_innovativa_vardskap.pdf

Tematisk strategisk handlingsplan för naturturism i Skåne;

http://redit.skane.com/sites/default/files/media/document/170523_final_tematisk_strategisk_handlingsplan_naturturism-skane.pdf

Den globala resenärens bild av Sverige;

<https://corporate.visitsweden.com/kunskap/malgrupp/den-globala-resenaren/>

Besöksnäringens målgruppsguide – Visit Sweden;

[https://corporate.visitsweden.com/kunskapfile:///C:/Users/elfr/OneDrive%20Simrishamns%20kommun/Downloads/Visit_Sweden_Besoksnaringens_malgruppsguide_2018_XAd09PG%20\(2\).pdf](https://corporate.visitsweden.com/kunskapfile:///C:/Users/elfr/OneDrive%20Simrishamns%20kommun/Downloads/Visit_Sweden_Besoksnaringens_malgruppsguide_2018_XAd09PG%20(2).pdf)

Färdplan för Skånsk turism – Tourism matters 2030

www.tourisminskane.com

Interaktiv hotell och gästnattsstatistik:

<https://tourisminskane.com/sv/artiklar/interaktiv-hotell-och-gastnattsstatistik>

Stadskvaliteter i Skåne, Region Skåne;

<https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/stadskvaliteter-i-skane/>

Företagsamheten i Skåne, Svenskt Näringsliv; https://www.svensktnaringsliv.se/regioner/skane/foretagsamheten-ska-ne2019pdf_732485.html/BINARY/F%C3%B6retagsamheten%20Sk%C3%A5ne%202019.pdf

Näringsliv och arbetsmarknad i Simrishamn, Region Skåne;

https://filer.skane.se/kommunrapporter/Kommunrapport_Simrishamn.html#foretagande

Småföretagsbarometern, Företagarna;

<https://www.foretagarna.se/contentassets/91ecac63ed3e41ec98bfe5756fb6f503/smaforetagsbarometer-ska-ne-2019.pdf>

Övriga dokument

Strategier för det flerkärniga Skåne

100% fossilbränslefrött Skåne 2020

Strategiskt program för Skånes klimatarbete Klimat- och energistrategi för Skåne

Regional transportinfrastrukturplan för Skåne

Cykelstrategi för Skåne

Strategi för den hållbara gods- och logistikregionen Skåne

Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050

Mobiliteitsplan för Skåne

Grönstruktur i Skåne

Skåne växer

Planera klimatsmart

Ett grönnare Skåne

Markanvändning i Skåne

Planera för människor

Fokus landsbygd

Kommunala styrdokument

Kommunens mål och visioner;

<https://www.simrishamn.se/politik-och-paverkan/mal-och-vision-for-var-kommun>

Översiktsplan och strategiska dokument;

<https://www.simrishamn.se/bo-och-bygga/planer-och-utveckling/vara-oversiktsplaner>

Riktlinjer för information och kommunikation;

<https://intranet.simrishamn.se/service/PublishingImages/Sidor/Verkttygsladan-for-information-och-kommunikation/Info%20och%20komm%20riktlinjer%20Uppdat%20170317.pdf>

Arbetsmarknadspolitiska riktlinjer;

<https://www.simrishamn.se/wp-content/uploads/Dokument/KLK/Interna.foreskrifter/Arbetsmarknadspolitiska-riktlinjer-justerat.pdf>

Simrishamns fiskepolicy;

https://www.simrishamn.se/wp-content/uploads/Dokument/KLK/Övr.styrdokument/Simrishamns-fiskepolicy-aug-2015-Policy-för_.pdf

Styrmodell för Simrishamns kommun;

<https://www.simrishamn.se/wp-content/uploads/Dokument/KLK/Interna.foreskrifter/STYRMODELL-20-SIMRISHAMN.pdf>

De politiska besluten inför riktlinjerna;

<https://www.simrishamn.se/wp-content/uploads/2018/10/beslut-ks-2017-05-17-riktlinjer.pdf>

Strategisk plattform för en växande, lönsam och hållbar besöksnäring i sydöstra Skåne: Simrishamn, Sjöbo, Tomelilla och Ystads kommuner;

https://www.ystad.se/globalassets/dokument/osorterat/destination_sydostra_skane_final_low.pdf

Övriga dokument

Handlingsplan för tillväxt, Tyréns, 2016

Stadsbarometern, WSP, 2019

Handelsutredning, HUI, 2016

Snabbanalys av handeln, HUI, 2012

Kommunala turismeffekter i Simrishamn, HUI, 2016

Alliansens politiska riktlinjer för mandatperioden 2019–2022

Cityklimatet, Fastighetsägarna, 2018

Lokalt företagsklimat, Svensk Näringsliv 2020

Ystad som regional kärna, 2019

Sammanställning av resultat över medborgardialoger Sjöfartsstråket, 2019

Utemiljö för alla, 2016

Översiktsplan, kap 3b3

Riktlinjer Näringsliv 2017

Slutrapport Handelsutredning HUI, 2016

Trygghetsmätning 2019, Polisen

Riktlinjer för etablering (under politisk behandling) 2020

Vid inventering av styrdokument hittas ingenting gällande riktlinjer för skyltpolicy, rökzoner och varutransporter – om behov av dessa finns, tas det upp i affärsplanen.

Simrishamns kommun arbetar just nu med en ny hållbarhetspolicy som har sitt ursprung i Agenda 2030.

De globala målen ur Agenda 2030

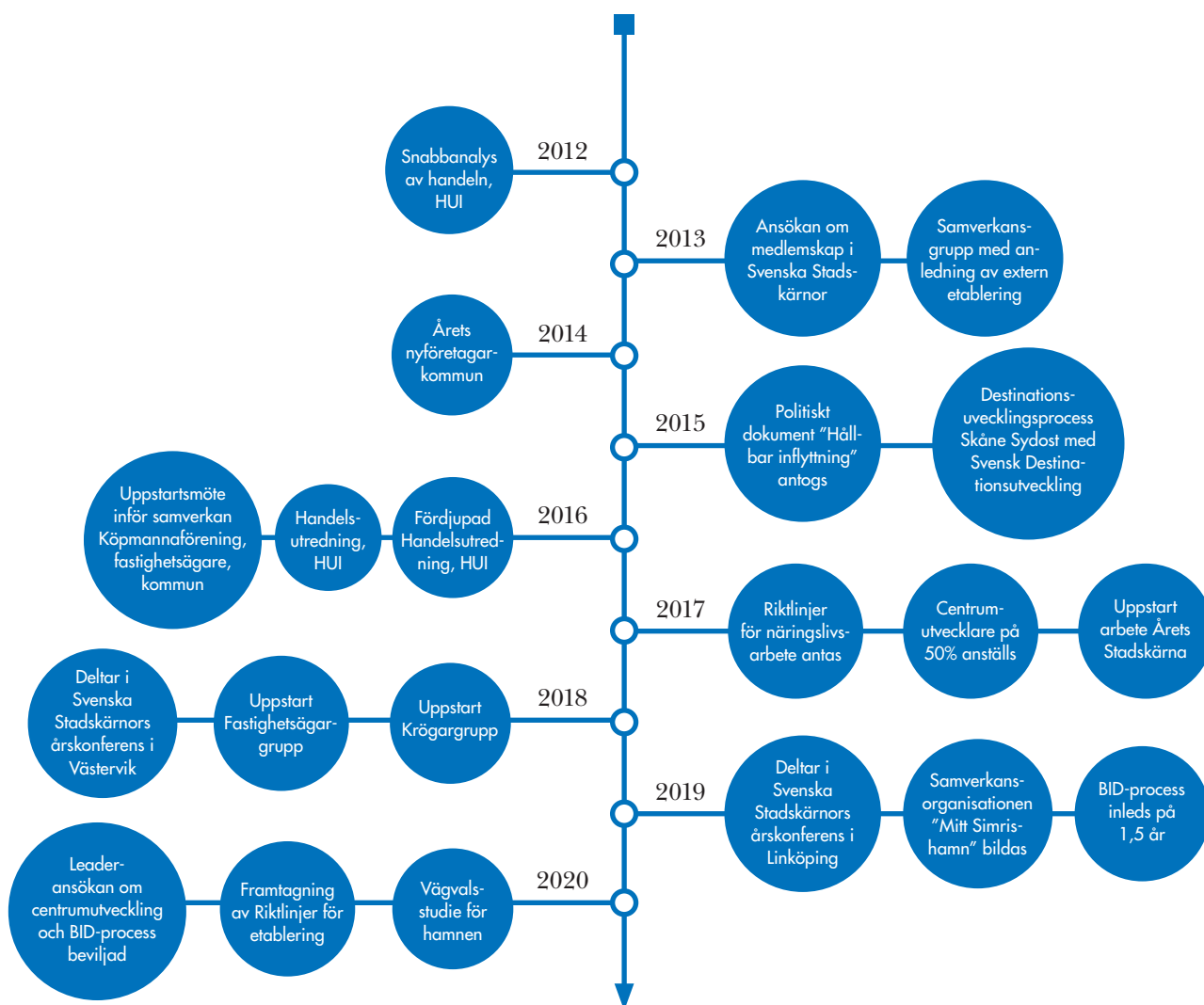
2.4 Utredningar och rapporter

Enligt HUI's Handelsutredning i Simrishamn, 2016 kom följande rekommendationer;

- Fortsatt förädling av det unika
- Samarbete handel-kommun-fastighetsägare-besöksnäring
- Ta fram en strategi och en handlingsplan
- Vid utveckling – ha Simrishamns identitet i åtanke
- Se över vissa element i stadskärnan – banker, entréer, tomma lokaler
- Utveckling snarare än nyetablering inom dagligvaruhandel
- Ev ny extern sällanköpshandel bör vara av kompletterande karaktär

Ser vi till det utvecklingsarbete som sker idag, stämmer fokus bra överens med ovan rekommendation.

2.5 Tidslinje centrumutvecklingsarbete

3. Platsstudie fokusgrupper

I början av vår BID-process skapades fem fokusgrupper, som var och en har ett specifikt fokus;

- Platsvarumärket
- Utbud
- Platsen
- Tillgänglighet
- Rent, Tryggt och Säkert

Varje fokusgrupp har träffats separat ett flertal gånger under processens gång samt gjort egna platsstudier och stadsvandringar. En bruttolista på åtgärder har tagits fram och det har prioriterats i lämplig ordning. Grupperna har fått välja ett eller ett fåtal "case" att presentera vidare för övriga grupper.

3.1 Status Fokusgrupp VARUMÄRKET:

(Med fokus på att bygga varumärket, historia/storytelling, unikt, särskiljande, utmärkande, tydlig identitet, profil, positionering (trendigt, "fina gatan", folkligt), image (status i förhållande till närliggande områden), lillebror/storebror, allierade)

Gruppen har träffats 13 ggr och har valt att fokusera på;

- att ta fram en karta över offentlig konst
- att titta på ett stadsmiljöprogram för att skapa en enhetlig stadsmiljö
- att verka för att våra näringsidkare visar ökad synlighet på Tripadvisor och därmed marknadsför Simrishamns pärlor tydligare
- att göra våra betongsuggor attraktivare och mer i "Simrishamn-stil"
- Kulturnatt – ett event med aktiviteter och fokus kopplat till kultur

Bland annat fokus på att göra våra betongsuggor attraktivare och mer i "Simrishamn-stil".

Vad?	Hur?	När?	Vem?	Betalning	Mäta resultat
Konstkarta	- Digital karta	Våren 2021	- Kultur & Fritid - Plan & Expl.	- Eget arbete	- Nedladdningar
Stadsmiljö-program	- Skyltprogram - Helhetsbild material osv	Våren 2021	- Gata/Park - Plan & Expl. - Konsult	- SBF	- Enhetlighet i stadsmiljön
Tripadvisor	- Marknadsföra Simrishamns pärlor	2021	- Alla fokusgrupperna	- Eget arbete	- Ändrade prioriteringar på Tripadvisor
Betongsuggor	- Skissuppdrag - Produktion	2023?	- SBF?	- SGB - Privat finansiering	- Antal sugor
Kulturnatt	- Digital plattform	När FHM godkänner	- Föreningar - Förvaltningar - Butiker osv.	- Sparbanken Syd - Eget arbete	- Besökare - Facebook

Karta över offentlig konst

Kommunens enhetschef Fastigheter Ulf Widemark med en prototyp av skylt.

3.2 Status Fokusgrupp UTBUD:

(Med fokus på butiksmix, aktiviteter, upplevelser, torg och torghandel, konst, kultur och fritid, service och tjänster, öppettider, information till turister, besökare och boende, mötesplatser och det offentliga rummet – parker, torg, bänkar etc.)

Gruppen har valt att fokusera på;

- att skapa pop up-möjligheter i lediga lokaler för att inspirera besökaren att stanna längre, äta, handla och övernatta genom att visa upp delar av utbudet som finns i Simrishamn, men även butiker utanför Simrishamn som har öppet året om
- att göra ett årshjul för lokala event och aktiviteter
- att arbeta för gemensamma öppettider

Gruppen har många "case" i sin lista och har härmed också vidarebefordrat flera av dessa till fokusgrupper där de bättre hör hemma.

Pop-Up möjligheter

Aktivitet	Var	När	Kostnad exkl. moms	Vem betalar	Ansvarig	Medarrangör
Nyttja ledig fastighetslokal som Pop-Up	Lediglokal vid Stortorget	Julskyltningen 2019–29 feb 2020	Arbetsid "Hyra" samt el	Gemensam insats i tid	Utbudsgrupp	Fastighetsägare Näringslivet Köpmannaföreningen
Nyttja ledig fastighetslokal som Pop-Up	Lediglokal vid Stortorget	Julskyltningen 2019–8 jan 2020	Arbetsid "Hyra" samt el	Gemensam insats i tid	Näringslivet + Föreningslivet (Friskis & Svettis och Rädda barnen)	Fastighetsägare Näringslivet Köpmannaföreningen Kommunen (Socialtjänsten), Kyrkan, Föreningslivet

Pop up-möjlighet i lediga lokaler

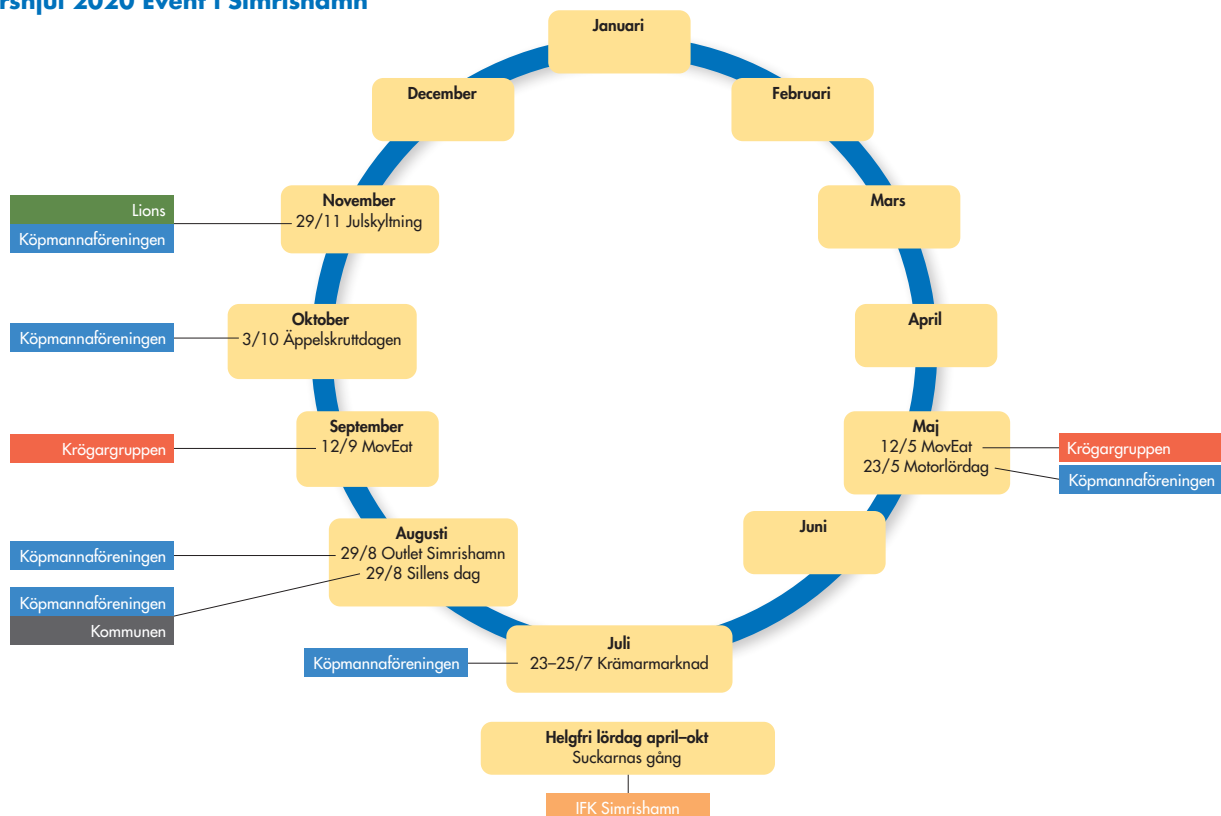

Exempel på spretiga öppettider

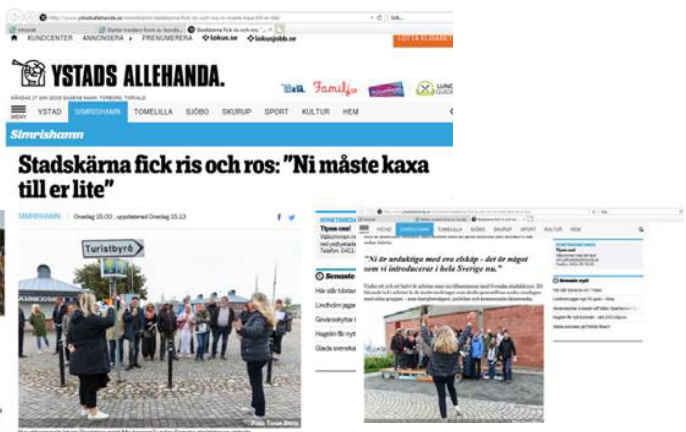
En sak som Fokusgrupp Utbud har lyft och som också framkommit från både vår enkät och i våra workshops är att vi har en ordentlig utmaning med dagens spretiga öppettider i centrum. Fokusgrupp Utbud har också tagit fram ett årshjul/evenemangskalender, för att tydliggöra de aktiviteter som finns under året, vem som arrangerar och när aktiviteten äger rum.

Årshjul 2020 Event i Simrishamn

Tidningsartiklar

Österlenmagasinet sept 2019

3.3 Status Fokusgrupp PLATSEN:

(Med fokus på funktion, utseende, utformning, stråk, klustertänk, kapacitet för olika typer av verksamheter, användning av det offentliga rummet, trivsamhet, trafik, bilfritt, stenläggningar, lekplatser, design, kultur, utsmyckning, skyltning och belysning av byggnader)

Gruppen har beslutat fokusera på;

- Stortorget – ta fram utformnings- och arrangemangsidéer till torget
- Samarbetsprojekt mellan nya och gamla Simrishamn i ett tillfälligt arrangemang/installation
- att ta fram portaler som visar vägen in till stadskärnan – prototyp framtagna
- att se över ev reglering av varuleveranser
- samarbete med fokusgrupp "Varumärket" kring Simrishamns minsta sjöfartshistoriska museum, uppvisat på en anslagstavla som återanvänts – genomfört september 2020

Bruttolistan

Casets namn	Vad vill vi göra?	Hur?	När?	Prio
Torget	Städa torg	Med sopborste, kratta och sekator	2019	Klar
	Ta fram utformnings- och arrangemangsidéer till torget	I fokusgrupp samt tillsammans med representanter för gamla och nya Simrishamn	Höst – Vinter 2020	1
	Testa användningsområde & arrangemang på torget	Tillfälliga arrangemang installationer på torget	Vår – sommar 2021	2
Portaler	Testa form och placering av portaler		2019	Klar
	Rensa stolpar och testa skyltar/ny trafikreglering/mer gånggata	Tillsammans med trafikingejör	2020–2021	3
	Utformning portaler	Tillsammans med trafikingejör	2021	4
Minimuseum	Inventera och utveckla stadens dolda skatter till minimuseer med olika inriktning och teman	Tillsammans med fokusgrupperna "Varumärke" och "Utbud"	2020–2023	5
Stadsmiljöprogram	Ta fram stadsmiljöprogram	Tillsammans med "Varumärke"		6

Gruppen vill också fortsätta utveckla fler platser till mini-museum tillsammans med andra fokusgrupper, t ex Utbud och Varumärket.

3.4 Status Fokusgrupp TILLGÄNGLIGHET:

(Med fokus på transporter, framkomlighet, öppettider, infrastruktur, in- och utfarter för fordon, cyklister och fotgängare, vägskyttar, kollektivtrafik, frekvens/tidtabeller, taxi/taxizoner, framkomlighet normalt och vid events, tillgång av p-platser, handikapplatser, sittplatser, laddare för mobiltelefoner och elbilar, hinder, jämna/ojämna underlag och gemensamma öppettider för handel, service och restaurang)

Gruppen har bl a följande punkter på sin bruttolista;

- att öka antalet cykelställ
- att se över färgval på skyltar för att göra dem lättlästa för alla
- att göra ett övergångsställe på Storgatan
- att arbeta för enhetlig skyltning, skyltprogram
- att skapa kontrastmarkering på trottoarkanter

Några punkter ur "Bruttolistan"

- Trappsteg in till flera butiker
- Finns det tillräckligt med parkeringsplatser?
- Motsvarar butikernas öppettider den tillgänglighet som efterfrågas?
- Förhöjda kanter för att komma upp på trottoarer
- Torget som mötesplats med uteserveringar och caféer

3.5 Status Fokusgrupp RENT, TRYGGT OCH SÄKERT:

(Med fokus på service och underhåll, klotter/klotterbekämpning, förstörelse, buller, samordning renhållning normalt och vid events, välkomnande, kvällsbelysning, mörka och otrygga stråk, säkert och tryggt hela dygnet, nattvandrare, samverkan med polis, säkerhetsvakter, bevakningsbolag, brottslighet, omhändertagande och förargelseväckande beteende)

Gruppen har tagit fram följande bruttolista;

- att tillsammans med fastighetsägare öka belysningen i passagen på Dammgatan, som idag är väldigt mörk
- se över möjligheten att sätta upp trygghetskameror på utsatta områden
- att snygga till vid stationsområdets skyddsrum, rensa upp gatstenar och snygga till cykelparkeringen samt vid Bornholmskajen där man från havet möts av containrar och sopkärl
- att vid Stortorget inventera och fräscha upp slitna bänkar samt se över vissa skyltar som står "huller om buller"

Containrar ytterst på Bornholmskajen

Skyltkaos

Mörk gränd på Dammgatan

4. Studier, undersökningar och workshops

4.1 Resultat BID-enkät om Simrishamns stadskärna

(sommaren/hösten 2019)

I BID-processen ingår att göra en enkät, framtagen av Svenska Stadskärnor, där alla får svara på frågor rörande de fem fokusområdena (Platsvarumärket, Utbud, Platsen, Tillgänglighet och Rent, tryggt och säkert). Vi har tagit befintliga frågor, omarbetat och förtydligat dem och skickat ut en digital enkät, istället för en i pappersform. Vi fick in hela 405 svar! Många har också tagit sig tid att komma med egna konkreta förslag till förbättringar – fantastiskt kul att det finns ett så stort intresse för arbetet med vår stadskärna!

Alla frågor finns att ta del av som en bilaga till Nulägesanalysen. Nedan finns en kortfattad sammanfattning av enkätsvaren:

Summering VARUMÄRKET;

- Mest nöjda är invånarna med Simrishamns image i förhållande till närliggande områden
- Identitet och positionering får lägre betyg
- Totalt sett är utgångsläget gällande varumärket bra, men det finns utvecklingspotential – särskilt gällande ”branding” och identitet

Summering UTBUD;

- Man är tämligen nöjd med utbudet, dock sämre gällande upplevelser och aktiviteter över hela året
- Bristfällig skyltning på sina ställen
- Offentliga rummet är övervägande positivt
- Konsthall önskas, bions stängning engagerar

Summering TILLGÄNGLIGHET;

- Otydligt på sina ställen var man får cykla respektive gå
- Missnöje med turtäthet gällande kommunikation (tåg)
- Generellt se över framkomligheten ur ett tillgänglighetsperspektiv
- Generösare, gemensamma öppettider önskas

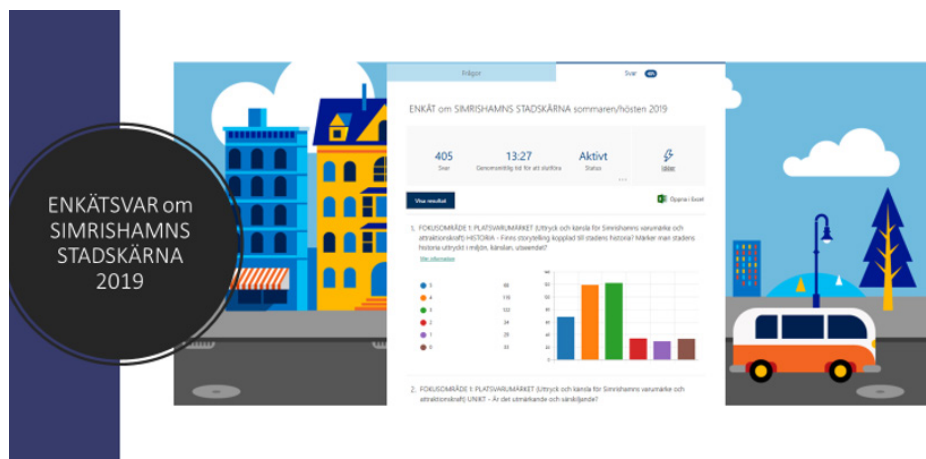
Summering PLATSEN;

- Saknas lekplats centralt
- Utveckla hamnen
- Fina blomsterplanteringar
- Gärna bilfri gata
- Stor skillnad på säsong
- Torghandeln behöver fräschas upp
- Övervägande trivsamt, positivt helhetsintryck

Summering RENT, TRYGGT OCH SÄKERT;

- Upplevs som ganska rent med bra underhåll
- Relativt välkomnande
- Otryggt ibland och på vissa ställen
- Öde efter butikerna stänger

I enkäten gavs också möjlighet att skriva egna förslag och fria kommentarer – dessa finns sorterade under respektive fokusområde och utgör ett digert arbetsmaterial framöver. Svaren på denna enkät, kommer tillsammans med övriga arbetet i BID-processen, tas med i det fortsatta arbetet och kommer ligga till grund för nästa steg, dvs affärsplanen.

4.2 Workshops

Våra senast genomförda workshops finns dels med i arbetsgruppernas arbete under punkt 3 och är dels gjorda som SWOT-analyser, presenterade under punkt 5.1.

Workshop "Bilderna av Simrishamn" (2017)

2017 gjordes en workshop under en rad möten med kommuninvånare och anställda i Simrishamns kommun. Syftet med mötena var att få en bild av hur de olika grupperna uppfattade Simrishamns kommun, som plats att leva, bo och verka i, idag – men också hur de skulle vilja uppfatta den i framtiden. För att tydliggöra samlades det in ord som förknippades med bilden av Simrishamn.

Orden som främst förknippas med hur man uppfattar Simrishamn idag (2017) är;

- Livskvalitet
- Lugn
- Naturnära
- Stillastående
- Välkomnande
- Gammeldags

Orden som främst förknippas med hur man vill uppfatta Simrishamn i framtiden är;

- Framtidsinriktad
- Öppet
- Jordnära
- Attraktivt
- (mer för) Ungdomar

4.3 Stadsvandringar

Vid genomförda stadsvandringar i individuella grupper (fastighetsägare, politiker, handel och tjänstepersoner var för sig) har många bra, konkreta synpunkter kommit fram – bland annat följande;

- Tydligare synliggöra att cykelbana delas med gående
- Diskutera förlängning av gågatan med tillhörande uteserveringar året om
- Välkomnande portaler
- Stärka identiteten/karakteren på Storgatan med vimplar, bänkar, gemensamma skyltar, blomsterdekorationer etc
- Hitta och dekorera en Instagram-spot
- Förbättring av torghandeln
- Se över/uppdatera rosorna på Storgatan (gemensamt projekt)
- Gräsuggorna i hamnen göras snyggare, mer Simrishamnsunika
- Regelbunden tillsyn av närområdet av näringsidkare
- Använd våra fina innergårdar
- Belysa elskåpen kvällstid
- Bättre belysning av Rådhuset
- Belys våra vägvisare
- Bättre och mer belysning i skyltfönster mörka delen av året

Köpmannaföreningen, fastighetsägare, tjänstepersoner och näringslivet kvällsvandrar 20-01-21.

Stadsvandring med handeln, 19-06-12.

4.4. Studieresor och goda exempel

- Okt, 2017: Smögen, fokus på kust-relaterade näringar
- Maj, 2018: Svenska Stads kärnors årskonferens i Västervik
- Mars, 2018: Platsstudie Kalmar
- December, 2018: studiebesök i Limhamn
- Maj, 2019: Svenska Stads kärnors årskonferens i Linköping
- 2018: Smart Little Village, Skurup
- 2019: Smart Little Village, Skurup
- 2020; studiebesök från Trelleborg

Svenska Stads kärnors årskonferens i Linköping, maj 2019.

4.5 Erfarenhetsutbyten, utbildningar, nätverk

Samarbeten, utbildningar och nätverk som vi kontinuerligt drar nytta och använder oss av är t ex;

- "Ystad som regional kärna" ett samarbete mellan Region Skåne, Simrishamns kommun, Tomelilla kommun, Ystad kommun och Sjöbo kommun
- Näringslivsledningsgrupp (interngrupp i kommunen)
- Simrishamns Näringslivsgrupp (med representanter från Företagarföreningarna i Simrishamn)
- SÖSK – Sydöstra Skånes Samarbetskommitté - ett samverkansorgan mellan kommunerna Simrishamn, Sjöbo, Tomelilla och Ystad som verkar för samverkan kring utvecklingen av ett tillgängligt sydöstra Skåne som attraherar såväl boende som företag och besökare
- Ledningsplan för sydöstra Skåne
- Tillväxt Syd – nätverk för tillväxtföretag
- Nyföretagarcentrum Sydöstra Skåne
- SKR – Sveriges Kommuner och Regioner
- Kommunnätverk Hanöbukten
- KIMO Sverige (Kommunernas Internationella Miljöorganisation)
- Referensgrupper för företag inom besöksnäring Sydöstra Skåne
- Arena för arbete – nätverk arbetsmarknadsprojekt
- Citygroup – regionala träffar två ggr/år med centrumutvecklare
- Sveriges Centrumutvecklare – nationellt nätverk för centrumutvecklare

5. Swotanalys

En SWOT-analys är ett bra planeringshjälpmedel för att identifiera styrkor, svagheter, möjligheter och hot vid en strategisk översyn. Nedan finns en sammanfattning (utan inbördes ordning) av ett antal genomförda SWOT's:

5.1 Sammanställning av resultat

Styrkorna i Simrishamn är *hamnen, vattnet, naturen, närheten och småskaligheten*. En vacker plats, där man värdesätter *livskvalitet*. De svagheter som är påtagliga är bl a de *stora skillnaderna på säsong* med många fler invånare och besökare sommartid än vintertid och därtill relaterade *trafikproblem*, vår *demografi* med många äldre, *spretiga öppettider* och en *outnyttjad hamn* utan koppling till centrum.

Möjligheterna är *bättre kommunikation, bättre skyltning, utveckling av hamnstråk* och våra fina *cykel- och vandringsleder*. Största hoten är *åldersstrukturen, negativ befolkningsutveckling* och *tomma lokaler*.

SWOT – sammanställning styrkor - Läget - Miljön - Livskvalitet - Österlens huvudstad - Cykel- och vandringsleder - Nära till allt - Småskaligheten - Maten - Havet - Innergårdar - Entreprenörsanda - Starkt varumärke - Fisket - Konsten - Hamnen - Naturen - Unikt - Kulturen - Musiken - Småstad - Tryggt - Turism - Gymnasieskola centralt - Föreningslivet - Suckarnas gång - Frukostmötena - Evenemangen	SWOT – sammanställning svagheter - Saknar samsyn och vision - Korta och ojämna säsonger - Saknar dialog med unga - Kommunikationer kvällstid - Få aktiviteter för barn/unga - Bristfällig belysning - Bristfällig skyltning - Svagt butiksutbud - Svagt näringslivsindex - Kommunikationen - Åldrande befolkning - Outnyttjad potential längs Hamngatan - Spretigt politiskt - "alla känner alla" - Långsamt till beslut - Ojämnhet i antal invånare sommar och vinter - Brist på parkeringsplatser sommartid - Olika öppettider
SWOT – sammanställning möjligheter - Bättre kommunikation - Båten till Bornholm - Aktiviteter för barn/ungdomar - Höstmarknad - Samköra event - Vägvisningsskyltar - Gemensamma öppettider - Konsthall - Filmcenter - Isbana - Cykelbanor - Handikappvänlig strand - Informationstavlor - Turismen - Samverkan handel och turism - Förbättrad infrastruktur - Ökad inflyttning, fler invånare året runt - Förlängning av säsongen - Utvecklingen av hamnen och stråk - Ställplatser för husbilar - Utveckla profilering inom sport - Unika områden i tätort - Trivsamt, småskaligt bostadsbestånd - Restaurangerna - Utvecklingsbar stadskärna	SWOT – sammanställning hot - Ingen etableringsstrategi - E-handeln - Åldersstrukturen - Vintern - Negativ befolkningsutveckling - Handeln splittrad på olika ställen - Ökat utflöde av köpkraft - Externhandel - Hyresnivån lokaler i centrum - Spretigt politiskt - "alla känner alla" - Långsamt till beslut - Tomma lokaler

Källor:

(Snabbanalys av Handeln (feb 2012), Slutrapport Handelsutredning (HUI 2016), Anteckningar från Citygruppsmöte med Svenska Stads kärnor (2013), Sammanställning vid avspark för Centrumutveckling i Simrishamn (171120), Workshop Stormöte (181129). Uppdatering gjord av Mitt Simrishamn 2020.

6. Omvärldsbevakning

Inom kommunen har varje tjänsteperson ansvar för att omvärldsbevaka inom sitt område och muntligen överföra vid interna möten.

6.1 Trendspaning

- Enligt Svensk Handels prognoser kommer den fysiska detaljhandeln utgöra 64–74 % av omsättningen, den svenska e-handeln stå för 21–26 % och den utländska e-handeln 5–10 % av den totala handeln år 2030.
- Antalet butiker väntas minska med cirka 6 500–11 000. Det motsvarar en minskning av antalet butiker med mellan 20 och 35 %.

(Källa; Svensk Handel, 2019-06-18)

- Hållbarhet är en högaktuell fråga. 74 % av de svenska konsumenterna (enligt Sustainable Brand Index) uppgav att hållbarhet påverkar deras val vid köp av varor och tjänster. Konsumtionskritiken växer och allt fler pratar om "köp-skam".
- Serviceutbudet har ökat kraftigt i stadskärnorna. Under 2018 växte kommersiell service (frisörer, gym, nagelsalonger, biografer etc) med 2 % att jämföra med den totala tillväxten i stadskärnan med knappt 0,5 %.
- Ökad miljömedvetenhet lyfter återbruk, second hand och allt fler erbjuder uthyrning och reparation. (Jmf Röda korset med 284 butiker i Sverige, H&M har 178.)
- Stadskärnor blir bättre på att addera tjänster som ett komplement till handel och ligger därför steget före många köpcentrum, som fortfarande till större delen består av handel. Konsumenterna vill träffas, umgås och gå på restaurang.

Tendensen är tydlig – handeln är och förblir ett otroligt viktigt inslag i stadskärnan, men framtidens kund vill förutom shopping ha "ett extra vardagsrum" att umgås i.

(Källa; Spaning med HUI om stadskärnan som guldgruva för den hållbarhetsmedvetne konsumenten, 2020-02-18)

Svenska Stadskärnor och Sveriges Centrumutvecklare har under senaste månaderna haft webinarium med en lägeskoll från olika branscher.

Uppdatering från fastighetsbranschen, 2020-09-22;

- Man måste vara modig och våga prova!
- Samarbete är viktigare än någonsin och det är bättre att vara aktiv än passiv
- Butiksytor ställs i viss mån om till kontor i centrum
- Använd staden som vardagsrum/mötesplats
- Kortare, flexibla avtal

Svensk Handels "Läget i handeln", 2020-06-12;

- Tillväxten inom detaljhandeln jan–apr 2020 visar på en nergång för skor och kläder på 29 respektive 19 %. Däremot går det bättre för järn, bygg och färg, som har en ökning på 12 %.
- Omsättningstillväxten för e-handel första kvartalet 2020 visar att apoteksvaror, dagligvaror och bygg går bäst.

6.2 Vår position lokalt, regionalt och nationellt

Simrishamns disponibla inkomst ligger i nivå med riksgenomsnittet och medelåldern är 49,4 år, vilket är fjärde högst i landet.

Handel och service omsätter totalt ca 500 miljoner (2017) och visade en tillväxt på 4,5 % jmf med året innan. Detaljhandeln är största huvudbransch och står för ca 75 % av försäljningen i stadskärnan.

Centrum tappar inom både detaljhandel, dagligvaror och sällanköp – däremot växer framför allt restaurangnäringen i centrum.

Vi har ett inflöde av köpkraft gällande dagligvaruhandel, mycket tack vare turister och fritidsboende och besökare, men ett utflöde av köpkraft gällande sällanköpshandel, vilket är normalt med jämförbara orter.

Simrishamn på topp-10-listan i Cityklimatet

Mellan 2016–2017 ökade omsättningen i Simrishamns centrum med 4,5 %, vilket placerade oss på en första plats med högsta procentuella omsättningsökningen i landet inom café- och restaurangbranschen. Ökningen inom den totala omsättningen i stadskärnan räckte till en fjärdeplats.

”I Simrishamn finns en stark medvetenhet om att stadens aktörer måste samverka för att utveckla stadskärnan tillsammans. Det är oerhört viktigt att fastighetsägare, andra näringsidkare och politiker förhåller sig öppna till förändring i konsumtionssätt och konsumtionsmönster, säger Joakim Lindström, Fastighetsägarna Syd.”

6.3 Corona

När pandemin slog till i mars ställde vi om hela Utvecklingsenheten och gick ut på stan för att se vad vi kunde hjälpa våra näringsidkare med. Vi kontaktade 140 företag, fysiskt eller via telefon, och ställde ett antal frågor till dem, vilket uppskattades väldigt mycket. Vi gjorde en uppföljning ca tre veckor senare för att följa utvecklingen. Vissa branscher gick fortsatt bra, trots pandemin – t ex byggbranschen och dagligvaruhandeln – vissa verksamheter satte försäljningsrekord! Andra upplevde totalstopp från en dag till en annan – t ex café/restaurang och vissa butiker. Restauranger och caféer fick strikta restriktioner att förhålla sig till och kommunen agerade snabbt gällande tillstånd för uteserveringar i förtid, för att skapa fler sittplatser. Många fick hitta nya, kreativa lösningar för att nå sina kunder, som t ex hemkörning av mat, möjlighet att boka in egen tid i butik, etc.

I slutet av juli återvände besökarna och turisterna och det blev plötsligt svårt att få tag på boende i Simrishamn med omnejd.

Hur Corona-pandemins fortsatta effekter framöver kommer se ut, är det ingen som vet.

Enligt Svensk Handel kommer säsongens ekonomiska återstart, som man vanligen ser, att dämpas och försäljningen inom sko- och klädhandeln kommer fortsatt blir svag jämfört med ett normalår, säger Johan Davidson, chefsekonom på Svensk Handel. Läget är fortsatt tufft för många handlare – däremot har karantäntillvaron gynnat e-handeln och accelererat den digitala omställningen inom handeln, enligt Svensk Handels senaste rapportering.

Svensk Handel anser också att t ex en liten klädbutik som ej har e-handel, kommer få det mycket tufft. Det finns alltså alla möjligheter att hänga på och starta upp eller vidareutveckla sina digitala säljkanaler i kombination med rätt sortiment och en utpräglad god servicekänsla.

Det är viktigare än någonsin att goda krafter (fastighetsägare, kommun och näringsliv) tar ett gemensamt tag och att den lokala ortsbefolkningen prioriterar att handla lokalt och stöttar sina lokala näringsidkare.

Exempel på Corona-relaterade åtgärder;

- Kommunen ställde om snabbt med tillstånd för uteservering och gångfartsgata samt möjlighet till förlängd betalningstid och snabbare betalning
- Kommunen sammanställde snabbt en lista på de aktörer som erbjöd hemkörning av mat
- Skolparkeringen gjordes om till besöksparkering och Korsavadsskolans parkering gjordes om till husbilsparkering för att möta det stora antalet besökare
- Kommunen skapade en Företagarlinje i samarbete med NyföretagarCentrum för den som behövde stöd samt ökade takten på Nyhetsbrev med samlad information om Corona-åtgärder
- Kommunens Utvecklingsenhet ställde om sin verksamhet och kontaktade ca 140 företag kontinuerligt för att se vad som var viktigast just nu och vad kommunen kunde hjälpa till med
- Biblioteket erbjöd hemkörning av böcker
- Privat aktör har startat Facebook-grupp kallad "CoronaMåltid Österlen", där våra matställen samordnat erbjuder hämtmat och utkörning
- Möjlighet boka personliga tider i butik
- Presentkort hos varandra – när du handlade på ett ställe, fick du presentkort på ett annat
- Hyresreduktion från vissa privata fastighetsägare

7. Målgrupp

7.1 Demografi och geografi

Kommunen är 45 km lång och 15 km bred. Ungefär hälften är odlad åkermark och hälften skogs- och ängsmark. I de norra delarna av kommunen är det mer skog och kuperad terräng än i den södra där det finns mer jordbruk och slättbygd.

Inpendling/utpendling

Av totalt 1 972 st inpendlare till Simrishamn 2018 kommer det största antalet från Tomelilla, följt av Ystad och Malmö. Av totalt 2 685 st utpendlare åker de flesta till Ystad, följt av Tomelilla och Malmö.

7.2 Invånare

Simrishamns kommun har 19 220 invånare, varav ca 6 700 i centralorten Simrishamn (juli 2020). Av kommunens 62 st byar, är Gärnsås den största med ca 1 100 invånare. Under sommartid ökar befolkningen nästan till det dubbla. Simrishamn har haft en svag befolkningstillväxt. Fram till 2028 väntas en svag befolkningstillväxt. En utmaning är en stor och ökande andel äldre.

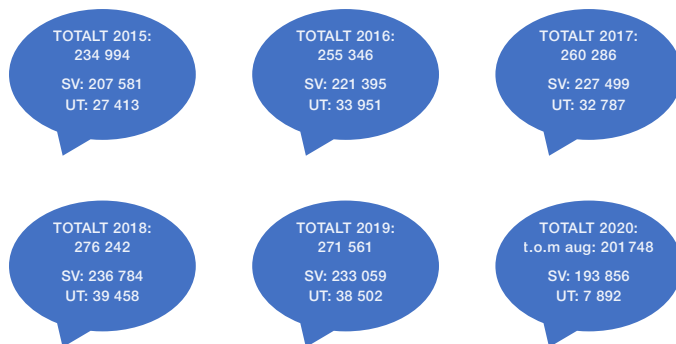
7.3 Turister och besökare

Idag finns det ca 4 500 fritidshus i kommunen. Dessa har en viktig roll för att understödja den kommersiella servicen.

Antalet gästnätter 2019 var 271 561 st, en ökning med nästan 30 % sedan 2008. Prognoser visar på en fortsatt ökning. Detta är troligtvis anledningen till att omsättningen för kommersiell service har ökat, trots att befolkningen inte ökat märkbart.

I rapporten "Regional vattenförsörjningsplan för Skåne län" står att läsa i Simrishamns kommun är vattenförbrukningen 130 % (!) mer i juli än i januari.

Gästnätter Simrishamns kommun 2015–2020

7.4 Beteendemönster

För att kunna kartlägga beteendemönster hos målgruppen krävs mätal i större utsträckning. Diskussion pågår med lämplig leverantör. I dagsläget kan vi mäta antal betalande kunder, antal sålda luncher, etc.

8. Konkurrenssituation

8.1 Våra konkurrenter

28 km sydväst om Simrishamn ligger Tomelilla och Bo Ohlssons lågprisvaruhus på ca 10 000 kvm. Ca 40 km sydväst om Simrishamn ligger Ystad, som närmsta stad och största konkurrent, med ett utbud i stadskärnan på ca 100 butiker och 50 restauranger/caféer. Att tilläggas bör dock att Ystad i vissa avseende är en draghjälp också. 70 km norrut ligger Kristianstad, med ca 175 butiker i city och ett köpcentrum vid namn C4 Shopping, som lockar ca 3 miljoner besökare årligen. Väster om Kristianstad finns även ett stort externhandelsområde. Till Emporia i Malmö är det ca 10 mil.

9. Framtidsspaning

9.1 På gång i Simrishamn

Det är mycket på gång i Simrishamn. Nedan finner du ett urval av pågående och kommande projekt, som tillsammans kommer bidra till en långsiktig, hållbar utveckling. Tillsammans skapar de bättre förutsättningar, så att Simrishamn förblir en attraktiv, aktiv stad där man vill leva, driva företag och bo.

- Beviljat Leader-projekt inom bl a kompetensförsörjning, utbildning inom sociala medier samt en digital plattform, pågår till 2022-10-31
- Etableringsriktlinjer
- Projekt Arkitektur- och kulturmiljöprogram (SBF, plan- och exploatering) – ett arkitektur- och kulturmiljöprogram som ska tydliggöra kommunens inriktning i arkitektur- och gestaltungsfrågor
- Bostadsområdet Skansen – blandad bebyggelse med bostäder i olika upplåtelseformer samt verksamheter – bl a en padelhall
- Bostadsförsörjningsprogram – skapa nya bostäder, men även skapa attraktiva bostadsmiljöer av ett redan befintligt bestånd. Målet är att verka för en god livsmiljö över lång tid som främjar mångfald och ger en bostadsmiljö där vi trivs.
- Marknadsföringsinsatser för inflyttning
- Sea Art Österlen – Sea Art Österlen Festival, en konst- och kulturfestival med Street Art-målningar runt om i hamnen
- Projekt Kunskapsnav offentlig konst – ta fram en Konstpolicy för Simrishamns kommun men också att marknadsföra den offentliga konsten som redan finns och Simrishamn som en kultur – och konstkommun
- Projekt Stadskvaliteter i Skåne – ett samarbetsprojekt mellan Region Skåne, Simrishamns kommun, Hässleholms kommun, Kristianstad kommun, Tomelilla kommun och Helsingborg stad
- Ombyggnad stationsområde
- Simrishamn 900 år (2023)
- Hållbarhetspolicy
- Utvärdering av Strategisk Plattform för besöksnäringen
- Havsår – förvaltningsövergripande insats för att utveckla havets värde för kommunen och synliggöra kommunens arbete med havs- och vattenfrågor för kommuninvånarna.
- Vägvalsstudie för hamnen – för en långsiktig och hållbar utveckling av Simrishamns stad och hamnområdet, färdig rapport väntas vara klar december 2020
- Parkeringsutredning
- Processkartläggning för etablering av verksamhet
- Utvärdering och handlingsplan för förbättringar i det offentliga rummet kopplat till besöksflöden
- Cykelplan
- Infrastrukturplan

10. Sammanfattning

10.1 Sammanfattning och slutord

Efter flera års strategiskt arbete med centrumutveckling är det positivt att dra nytta av det engagemang och den kraft som finns i staden. Det har jobbat aktivt med fokusgrupperna, vars mix av olika aktörer varit en styrka i arbetet och gynnat förståelsen för varandra. Under Nulägesanalysens fas har vi samlat in befintliga rapporter, utredningar och analyser, gjort en omfattande enkät till invånarna, haft stadsvandringar och arrangerat workshops. Det är en analys av nuläget och det är omöjligt att ta med all information. Det finns ett härligt engagemang från stadens olika aktörer och en vilja att vara med och driva utvecklingen framåt! Det har också visat sig, under rådande pandemi, att behovet av samverkan är stort och att vi behöver kroka arm för att skapa de bästa tänkbara förutsättningarna för Simrishamns framtida utveckling. Nu ska Nulägesanalysen användas som underlag till en affärsplan med tillhörande budget och vi ska titta närmare på hur vi konkret kan förankra BID-processens arbetssätt för att säkerställa ett långsiktigt och hållbart utvecklingsarbete tillsammans.

”Efter flera års strategiskt arbete med centrumutveckling är det positivt att dra nytta av det engagemang och den kraft som finns i staden..

Välkommen till Simrishamn!

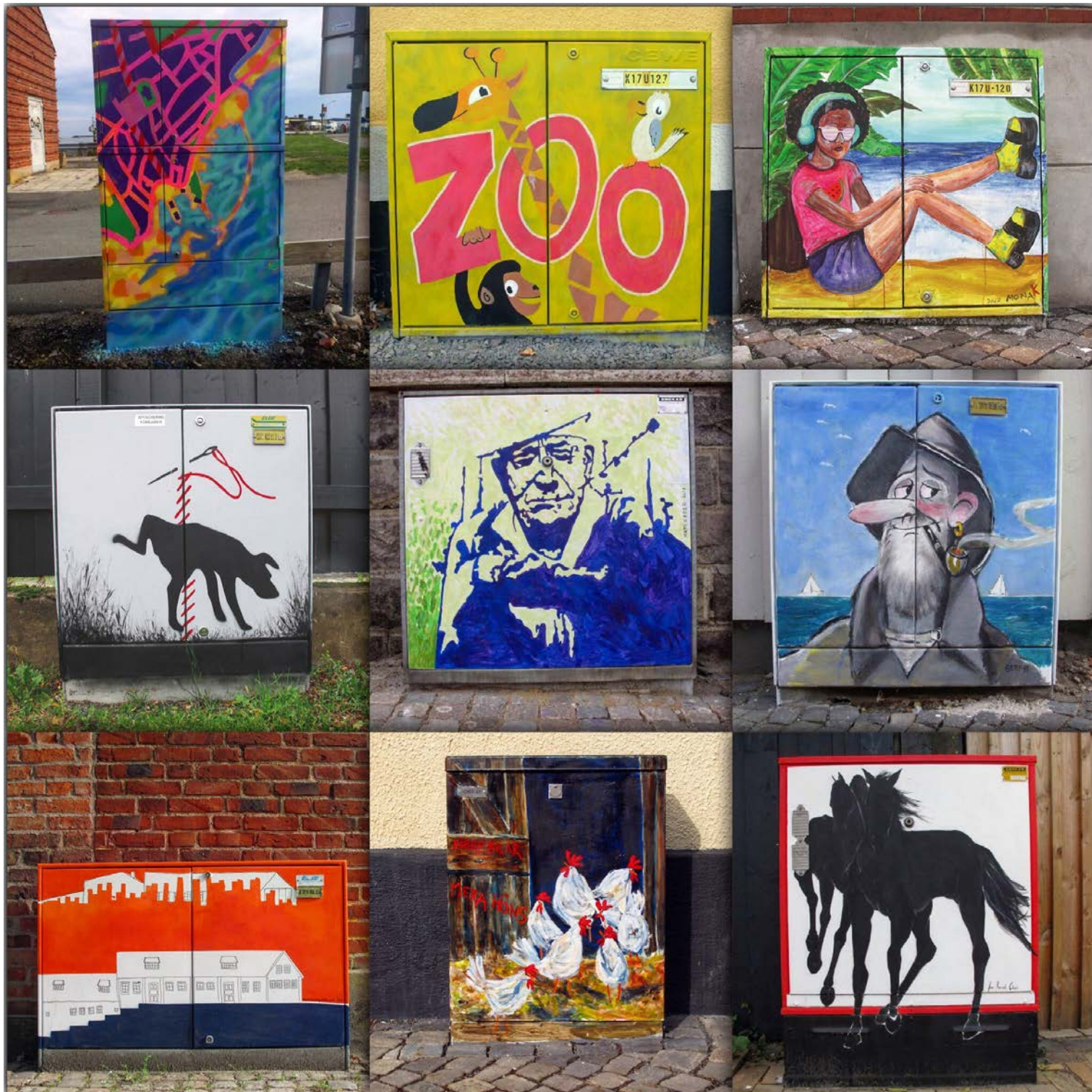

Foto: Street Art Österlen

Sammanställt av:

Lotta Engvall

Centrumutvecklare

Simrishamns kommun

Tel: 0414-81 93 05

Mail: lotta.engvall@simrishamn.se

